

ATODIAD 1

GWELEDIGAETH STRATEGOL

DDRAFFT Y GWASANAETH

LLYFRGELLOEDD

2024-2028

RHAGAIR

Mae Caerffili, fel nifer o gynghorau eraill ledled Cymru, yn wynebu heriau ariannol sylweddol ac ar adeg o newid cyflym ac anghenion cymunedol esblygol, mae gwasanaethau llyfrgelloedd ar groesfordd sylweddol.

Mae llyfrgelloedd eisoes wedi esblygu dros y blynyddoedd o fannau o fyfyrion ac astudio tawel i fod yn fannau cymunedol bywiog i'n trigolion o bob oed eu mwynhau.

Ar hyn o bryd, mae gan Fwrdeistref Sirol Caerffili nifer fwy o lyfrgelloedd yng Nghymru na chynghorau eraill o faint tebyg. Er bod hynny wedi cael ei ystyried yn gadarnhaol yn y gorffennol, mae cadw'r holl safleoedd ar agor yn golygu cost uchel. Rydyn ni wedi gorfod gwneud nifer o aberthau megis cyflwyno lleoliadau ag un aelod o staff a lleihau oriau agor.

Wrth wynebu bwlch ariannu o £45 miliwn dros y ddwy flynedd nesaf mae'n rhaid i ni weithredu'n gyflym i ddatblygu strategaethau i leihau cyllidebau gan barhau i ddiwallu anghenion y gymuned.

Wrth archwilio'r weledigaeth ar gyfer dyfodol y gwasanaeth llyfrgelloedd, roedd yn amlwg eu bod nhw eisoes wedi dod yn llawer mwy na lle i fenthylg a darllen llyfrau, ac rydyn ni wedi gweld sut mae esblygiad gwasanaethau digidol wedi gwella'r cynnig a chreu gwasanaeth sy'n llawer mwy cynhwysol. Rydyn ni am fynd â hynny un cam ymhellach a chreu amgylchedd hwb sy'n

gweithredu fel siop un stop i drigolion. Gofod cynnes a chroesawgar sy'n darparu mynediad parod at wasanaethau mewn lleoliad canol tref gyda mynediad hawdd at gysylltiadau trafndiaeth lleol.

Ond mae'n rhaid i ni gydnabod, er mwyn dod â'r weledigaeth hon yn fyw a gwella profiad y cwsmer i drigolion, ei fod yn golygu lleihau nifer y cyfleusterau a chanolbwyntio ein hadnoddau a'n cyllid ar nifer llai o gyfleusterau allweddol.

Er mwyn diogelu'r gwasanaeth hwn a'i baratoi at y dyfodol, rhaid inni edrych ar y darlun mawr. Mae'r weledigaeth hon yn nodi sut y byddwn ni'n datblygu ein gwasanaeth llyfrgelloedd i gynnis ymagwedd sy'n canolbwyntio mwy ar y gymuned. Mae hyn yn golygu y gall lluo o wasanaethau'r Cyngor a gwasanaethau cymunedol weithredu o'r lleoliadau hyn a fydd yn fwy hygyrch i drigolion gael cyngor a chymorth.

Rydyn ni am glywed eich barn ar y weledigaeth hon gan y bydd hynny'n ein helpu ni i lywio darpariaeth gwasanaethau yn y dyfodol a, gobeithio, gweithio tuag at rymuso ein cymunedau i ffynnu.

Y Cynghorydd Sean Morgan
Arweinydd y Cyngor

Y Cynghorydd Carol Andrews
Aelod Cabinet dros Addysg a Chymunedau

PWRPAS Y WELEDIGAETH STRATEGOL

Mae'r weledigaeth strategol hon yn nodi ymrwymiad Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili i ddarparu gwasanaeth llyfrgelloedd cynaliadwy, cynhwysol ac ysbrydoledig sy'n cynorthwyo dysgu gydol oes ac yn hwyluso cyswllt cymunedol ar gyfer cenedlaethau'r presennol a'r dyfodol.

Fel gwasanaeth i bobl o bob oed, dylai llyfrgelloedd ddarparu gofod modern ac amlbwrpas sy'n gallu addasu i gefnogi anghenion cymunedol.

Mae'r weledigaeth strategol yn nodi sut y bydd Gwasanaeth Llyfrgelloedd Caerffili yn dod yn rhan o fodel hwb cymunedol i gynnig rhagor o fynediad at amrywiaeth eang o wasanaethau i ddiwallu anghenion trigolion.

Fel rhan o weithredu'r weledigaeth strategol, byddwn ni'n ymgysylltu â thrigolion i ddeall anghenion y gymuned ac yn gweithio gyda'n gilydd i ddylunio gwasanaeth cynaliadwy sy'n addas i'r diben.

Mae'r 4 amcan allweddol wedi'u creu gyda Chynllun Corfforaethol y Cyngor, yr amcanion llesiant a Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru mewn golwg.

Datganiad Gweledigaeth Strategol:

“Byddwn ni'n darparu Gwasanaeth Llyfrgelloedd croesawgar a chynaliadwy trwy integreiddio i fodel Hwb, i roi cyfle i'r holl drigolion gael mynediad at adnoddau llyfrgelloedd a chymorth arall, mewn lleoliadau canol trefi ledled y Fwrdeistref Sirol.”

AMCANION

Amcan 1: Gwella a datblygu'r gwasanaethau llyfrgelloedd a'r arlwy sydd ar gael

Yr hyn rydyn ni'n ceisio ei gyflawni:

- Dod â'n gwasanaethau at ei gilydd mewn lleoliadau canol trefi ym Margod, Coed Duon, Caerffili, Rhymni, Rhisga ac Ystrad Mynach.
- Cynnig mynediad at wasanaethau llyfrgelloedd sy'n diwallu anghenion trigolion, gan gynnwys amser cinio, gyda'r nos ac ar y penwythnos.
- Datblygu'r arlwy i gwsmeriaid mewn llyfrgelloedd canol y dref drwy integreiddio i fodel Hwb i gynnwys mynediad at wasanaethau a chymorth eraill.
- Cynyddu nifer yr ymwelwyr â chanol trefi a llyfrgelloedd a chynyddu aelodaeth yn gyffredinol.
- Hyrwyddo mynediad at y gwasanaeth llyfrgelloedd digidol i ddiwallu anghenion esblygol y gymuned.

Canlyniadau:

- Rydyn ni'n bwriadu cael 6 chyfleuster mewn lleoliadau canol trefi.
- Bydd yr holl gyfleusterau ar agor ar adegau sy'n diwallu anghenion y gymuned gyfagos.
- Byddwn ni'n gweithio'n gyfannol gyda'r gymuned a sefydliadau partner i ddarparu siop un stop ar gyfer cyngor a chymorth.
- Hybu'r economi leol drwy gynyddu nifer yr ymwelwyr â lleoliadau canol trefi.
- Creu cymuned wybodus, ymgysylltiol a chysylltiedig trwy wella rôl llyfrgelloedd fel adnodd cymunedol hanfodol.

Amcan 2: Helpu trigolion i gael mynediad at wybodaeth, cyngor a chymorth mewn lleoliad Hwb

Yr hyn rydyn ni'n ceisio ei gyflawni:

- Darparu manau a rennir wedi'u galluogi drwy dechnolegau digidol i'w defnyddio gan y gymuned a phartneriaid a hefyd cynnig cymorth i gael mynediad at wasanaethau digidol.
- Dylunio manau diogel, cynhwysol a chroesawgar i ddod â phobl a chymunedau at ei gilydd.
- Darparu lle sy'n cynorthwyo dysgu unigol, cynhwysiant digidol, mynediad at stoc benthyca, Wi-Fi am ddim a mynediad at offer.
- Cryfhau cysylltiadau â sefydliadau partner i wella'r cynnig i gwsmeriaid.
- Darparu amrywiaeth o ddigwyddiadau wedi'u harwain gan lyfrgelloedd a digwyddiadau cymunedol sy'n cefnogi lles a chydlyniant cymunedol.

Canlyniadau:

- Bydd gan drigolion well mynediad at wasanaethau yn enwedig i'r rhai sydd angen cymorth un-i-un.
- Darparu mynediad at amrywiaeth o adnoddau llyfrgelloedd a gwasanaethau eraill sy'n gwella lles a mwynhad cymunedol i bob oed.
- Galluogi annibyniaeth ddigidol a hunanwasanaeth.
- Darparu lle i ddysgu a brwdfrydedd dros ddysgu gydol oes.

Amcan 3: Rhoi anghenion y gymuned wrth galon Hybiau canol trefi, er mwyn cynorthwyo ac annog rhagor o wytnwch i unigolion trwy gymorth a chyfeirio

Yr hyn rydyn ni'n ceisio ei gyflawni:

- Cydnabod cymunedau fel partneriaid gweithredol, gwranddo ar eu hanghenion ac ymateb iddyn nhw.
- Blaenoriaethu atal a gwella gwytnwch trwy helpu i symud cymorth tuag at wasanaethau mwy ataliol sy'n mynd i'r afael ag anghydraddoldebau hirsefydlog.
- Galluogi pobl sy'n dymuno rhoi rhywfaint o'u hamser eu hunain i gynorthwyo gyda rhaglenni gwirfoddoli.

Canlyniadau:

- Darparu rhagor o gyfleoedd i adeiladu cymuned o amgylch y llyfrgelloedd, gan alluogi rhagor o gyfranogiad cymunedol.
- Lleihau'r galw am wasanaethau adweithiol drwy fynd i'r afael â materion lleol.
- Gwella ymddiriedaeth a chynorthwyo creu cysylltiadau gyda'r gymuned.
- Cynorthwyo grymuso cymunedau a gwell ymdeimlad o reolaeth gymunedol.
- Cynyddu cyfranogiad mewn rhaglenni gwirfoddoli presennol, er enghraifft Dydd Gwener Digidol a chreu cyfleoedd newydd.

Amcan 4: Rhwymoli nifer yr adeiladau i wneud y mwyaf o adnoddau a gwella'r cynnig cyffredinol

Yr hyn rydyn ni'n ceisio ei gyflawni:

- Er mwyn cynnal gwasanaethau llyfrgelloedd cynhwysfawr, effeithlon a chynaliadwy, efallai y bydd angen i ni roi'r gorau i ddarpariaeth y Cyngor yn y 12 lleoliad sy'n weddill ac ystyried opsiynau ar gyfer cynnig amgen yn y cymunedau hynny. Er enghraifft, ehangu'r rhaglen allgymorth cymunedol.
- Cyfrannu at arbedion sylweddol y Cyngor o £45 miliwn yn ystod y ddwy flynedd ariannol nesaf.
- Cyfrnerthu ein hadnoddau a'u canolbwyntio nhw ar ddatblygu gwasanaethau mewn llai o leoliadau llyfrgelloedd i ddiwallu anghenion newidiol trigolion.
- Adolygu'r ddarpariaeth o wasanaethau allgymorth llyfrgelloedd i gynnal presenoldeb mewn cymunedau.

Canlyniadau:

- Dileu'r angen am lyfrgelloedd ag un aelod o staff i gael mwy o gapasiti a gwytnwch.
- Gwell cynaliadwyedd ariannol i'r Cyngor a'r gwasanaeth llyfrgelloedd.
- Creu cyfleoedd i wella'r ddarpariaeth o wasanaethau llyfrgelloedd mewn cymunedau trwy Wasanaeth Allgymorth Llyfrgelloedd newydd.
- Gwella cyrhaeddiad a defnydd o'r Gwasanaethau Digidol a LibraryLink.
- Darparu cyfleoedd ar gyfer gwaredu, trosglwyddo asedau cymunedol neu fodel darparu amgen arall lle bod modd cyflwyno achos busnes addas.

2024

Gwasanaethau mewn lleoliadau canol tref

Oriau agor hyblyg

Mynediad at wasanaethau eraill

Cynyddu nifer yr ymwelwyr

Amcan 1: Gwella a datblygu'r gwasanaethau llyfrgelloedd sydd ar gael a'r arlwy

Mannau diogel, cynhwysol

Mannau a rennir wedi'u galluogi drwy dechnolegau digidol

Hyrwyddo mynediad at y llyfrgell ddigidol

Wi-Fi am ddim a mynediad at offer

Amcan 2: Helpu trigolion i gael mynediad at wybodaeth, cyngor a chymorth mewn lleoliad Hwb

Cryfhau cysylltiadau â sefydliadau partner

Cefnogi lles a chydlyniant cymunedol

Gwasanaethau ataliol sy'n mynd i'r afael ag anghydraddoldebau

Amcan 3: Rhoi anghenion cymunedol wrth galon Hybiau canol tref, cynorthwyo ac annog rhagor o wytnwch i unigolion trwy gymorth a chyfeirio

Gwrandu ar gymunedau ac ymateb iddyn nhw

Rhoi'r gorau i ddarpariaeth y Cyngor yn y 12 lleoliad sy'n weddill

Adolygu darpariaeth LibraryLink

Cymorth i raglenni gwirfoddoli

Amcan 4: Rhwymoli nifer yr adeiladau i wneud y mwyaf o adnoddau a gwella'r cynnig cyffredinol

Creu capasiti yn y gwasanaeth

Gofyniad i arbed £45 miliwn yn ystod y ddwy flynedd ariannol nesaf

2028

BETH NESAF?

Mae Caerffili yn ceisio creu golwg strategol o ddyfodol y gwasanaeth llyfrgelloedd a lleoliadau, i sicrhau ein bod ni'n darparu gwasanaeth addas i'r diben a chynaliadwy drwy symud i fodel Hwb.

Yng nghyd-destun heriau ariannol sylweddol, mae'n bwysig ystyried sut y gallwn ni wella taith y cwsmer, gan barhau i fod yn wydn yn ariannol.

Bydd yr ymgynghoriad cyhoeddus ar y weledigaeth a'r amcanion yn rhoi cyfle i ni ddeall yn well yr angen cymunedol i lywio datblygiad y weledigaeth hwb cymunedol. Model sydd wedi'i brofi yn nhref Rhymni ac wedi'i groesawu gan y gymuned leol.

Mae'r weledigaeth yn nodi y byddai datblygu'r Model Hwb yn arwain at lai o leoliadau llyfrgelloedd i ganiatáu canolbwyntio ar ddatblygu lleoliadau canol trefi i ddarparu dull siop un stop ar gyfer gwasanaethau cymunedol.

Byddwn ni'n ymweld â phob lleoliad i glywed barn trigolion er mwyn deall goblygiadau daearyddol symud i fodel canol tref ar gyfer ein gwasanaethau llyfrgelloedd, gan ganolbwyntio ar ddatblygu ein darpariaethau allgymorth ledled y Fwrdeistref Sirol.

Byddwn ni'n defnyddio'n gweithgareddau ymgysylltu i hysbysu'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau wrth iddyn nhw geisio symud ymlaen â datblygiad parhaus ein gwasanaeth llyfrgelloedd.

- Rydyn ni'n cydnabod bod pob cymuned yn wahanol, ac mae angen deall barn ar y cynnig am hybiau a llai o lyfrgelloedd.
- Mae angen ystyried sut y gall datblygiadau wedi'u cynnig o fewn y strategaeth hon effeithio ar unigolion a chymunedau.
- Beth allai'r weledigaeth hon ei olygu i unigolion â nodweddion gwarchoddedig?
- Rydyn ni hefyd yn ystyried amgylchiadau cymdeithasol-economaidd ein cymunedau, gan ein bod ni'n gwybod bod rhai ardaloedd yn gyffredinol yn wynebu mwy o anfantais nag eraill.
- Byddwn ni'n ystyried yr effaith ar y Gymraeg a'r ymrwymadau rydyn ni wedi'u gwneud yn rhai o'n dogfennau cynllunio allweddol, fel ein Cynllun Corfforaethol 2023-2028.

Mae'r Asesiad Effaith Integredig sy'n cyd-fynd â'r Weledigaeth hon yn nodi'r cyfleoedd a goblygiadau posibl y strategaeth hon yn ein barn ni, ond mae angen eich barn chi i'n helpu ni i ddeall eich profiad fel defnyddiwr. Heyfd, mae'n cael ei ategu gan ddata a gwybodaeth sy'n ymwneud â'r gwasanaeth a'r lleoliadau.